

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobce **Punktum, spol. s r.o.**, se sídlem Otická 758/19, Opava, proti žalovanému **Finančnímu úřadu pro Moravskoslezský kraj** se sídlem Na Jízdárně 3, Ostrava, ve věci nezákonného zásahu –DPH za 4. čtvrtletí roku 2012,

t a k t o :

- I. Odepření zaslat stejnopis platebního výměru na DPH za IV. čtvrtletí r. 2012 **je nezákonným zásahem.**

- II. Žalovanému se **přikazuje**, aby do 10 dnů od právní moci rozsudku zaslal žalobci stejnopis platebního výměru na DPH za IV. čtvrtletí r. 2012.
- III. Žalovanému se **přikazuje**, aby žalobci zasílal stejnopisy platebních výměrů tak, jak o ně žalobce žádal v žádosti ze dne 22.11.2012.
- IV. Žalovaný je povinen **zaplatit** žalobci na náhradě nákladů řízení částku 2.000,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v tom, že žalovaný odepřel zasílat žalobci stejnopisy platebních výměrů, konkrétně pak výměru na DPH za 4. čtvrtletí roku 2012.

Žalobce v žalobě uvedl, že dne 22.11.2012 požádal žalovaného o zasílání platebních výměrů, žádost obsahovala takřka doslovný text § 140 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen daňový řád). Dne 22.1.2013 žalobce podal přiznání k DPH za 4. čtvrtletí roku 2012, avšak ani po uplynutí zákonné lhůty mu nebyl doručen stejnopis příslušného platebního výměru. Vzhledem k tomu, že v podání ze dne 22.1.2013 byla údajně chyba, podal žalobce opis přiznání na podatelnu dne 30.1.2013. Podle Odvolacího finančního ředitelství, na které se žalobce obrátil, postupoval žalovaný správně, neboť žalobce jako daňový subjekt může nahlédnout do svého spisu, případně získat informace prostřednictvím daňové informační schránky. Žalobcův požadavek na zasílání všech platebních výměrů neguje obecné pravidlo uvedené v § 140 odst. 1 daňového řádu. Žalobce s touto argumentací nesouhlasil, považoval tento postup za nezákonný zásah, jehož důsledkem bylo v tomto konkrétním případě, že žalobce zůstal v nejistotě, na základě čeho mu byla vyměřena DPH za 4. čtvrtletí roku 2012, když kromě jeho podání z 22.1.2013 přichází v úvahu také podání z 30.1.2013.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že zásah podle žalobce spočíval v omisivním jednání správce daně, tudíž by měl být přezkoumáván v rámci žaloby proti nečinnosti a navrhl proto odmítnutí žaloby. Dále žalovaný nesouhlasil s alternativní formulací petitu žalobcem, když podle žalovaného je nutno jednoznačně tvrdit, zda zásah dosud trvá či nikoliv. Žalovaný navrhl případně zamítnutí žaloby, když postup správce daně byl zákonný. Smyslem § 140 daňového řádu je podle žalovaného, aby nedocházelo k nadměrné zátěži, a to jak administrativní, tak ve vztahu k daňovému subjektu. Výjimka v § 140 odst. 3 daňového řádu směřuje k zaslání konkrétního a individualizovaného platebního výměru. Žalobcův

požadavek na zasílání všech platebních výměrů je nekonkrétní a učinil by z § 140 odst. 1 daňového řádu obsoletní právní normu, jejíž aplikace by byla fakticky i právně vyloučena, a to pro neomezený okruh případů a neomezenou dobu.

Použití žaloby na ochranu proti nečinnosti nepřichází v dané věci v úvahu, neboť se žalobce nedomáhá vydání žádného rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení, nýbrž jen zaslání stejnopisu již vydaného rozhodnutí. K „nečinnostnímu zásahu“ soud poukazuje na judikaturu soudů rozhodujících ve správním soudnictví, především na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) ze dne 16.11.2010 č.j. 7 Aps 3/2008-98. K tomu, že žalobou na ochranu proti nečinnosti se nelze domáhat pouhého doručení již vydaného rozhodnutí správního orgánu, srov. přiměřeně též rozsudek NSS ze dne 16.4.2008 č.j. 1 Ans 2/2008-52.

K alternativnosti petitu je třeba poukázat na rozsudek NSS ze dne 28.5.2014 č.j. 1 Afs 60/2014-48 : *Žalobce může již v žalobě na ochranu před nezákonným zásahem (§ 82 s. ř. s.) navrhnout eventuální petit: primárně se bude domáhat zákazu pokračování v porušování konkrétního žalobcova práva nebo příkazu obnovit stav před zásahem a eventuálně (pokud zásah v mezidobí skončí) bude požadovat určení, že zásah byl nezákonný.*

K tvrzenému zásahu soud zjistil, že žalobce požádal dne 22.11.2012 žalovaného, „aby nám byl ve smyslu ust. § 140 odst. 3 DŘ vydán vždy stejnopis platebního výměru, a to na všechny daně a všechna zdaňovací období, které byly správcem daně vydány od 1.1.2011 s výjimkou těch, které nám správce daně již zaslal. Dále žádám, aby nám byl zaslán stejnopis platebního výměru, který doposud nebyl vydán na každou daň, ke které jsme registrováni a každé zdaňovací období, a to ve lhůtě stanovené zákonem ve stejném ustanovení.“. Na žalobcův podnět reagovalo Odvolací finanční ředitelství argumentací, uvedenou shora v žalobě a ve vyjádření k žalobě, s tím, že žalobce má od roku 2006 zřízenou daňovou informační schránku.

Podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Jak vyplývá z dlouhodobé a konstantní judikatury NSS, žaloba na ochranu před nezákonným zásahem může být úspěšná pouze při kumulativním splnění všech podmínek uvedených v § 82 s.ř.s (srov. např. rozhodnutí NSS ze dne 16.12.2008 č.j. 8 Aps 6/2007-247).

Podle § 140 odst. 1 daňového řádu, neodchyluje-li se vyměřovaná daň od daně tvrzené daňovým subjektem, správce daně nemusí daňovému subjektu výsledek vyměření oznamovat platebním výměrem; to neplatí, pokud byl zahájen postup k odstranění pochybností. Platební výměr správce daně založí do spisu.

Podle § 140 odst. 2 daňového řádu, za den doručení platebního výměru daňovému subjektu se považuje poslední den lhůty pro podání daňového přiznání nebo vyúčtování, a bylo-li daňové přiznání nebo vyúčtování podáno opožděně, den, kdy došlo správci daně.

Podle § 140 odst. 3 daňového řádu, daňový subjekt je oprávněn vyžádat si od správce daně stejnopis platebního výměru, který správce daně zašle daňovému subjektu do 30 dnů ode dne, kdy obdržel jeho žádost; je-li žádost podána před okamžikem vydání platebního výměru, běží tato lhůta ode dne jeho vydání.

Podmínkou, že v obecné rovině se jedná o zásah, se soud zabýval již výše na str. 2 tohoto rozsudku. Tento zásah, spočívající v nezaslání stejnopisu platebního výměru, byl nepochybně zaměřen přímo proti žalobci a nikoliv proti někomu jinému, neboť se jednalo o zaslání rozhodnutí ve věci daňové povinnosti žalobce, o zasílání žalobci.

Žalobce s odkazem na § 140 odst. 3 daňového řádu doručil žalovanému žádost o zasílání platebních výměrů. Využil tedy práva výslovně uvedeného v tomto ustanovení. Soud nesdílí názor žalovaného, že § 140 odst. 3 daňového řádu umožňuje žádat o zaslání vždy jen jednoho konkrétního stejnopisu platebního výměru. Toto ustanovení neobsahuje žádná časová omezení týkající se doby vydání platebních výměrů, a to ani do minulosti, ani do budoucnosti, uvádí pouze lhůtu, v níž je správce daně povinen vyhovět žádosti. Je pravdou, že dané ustanovení používá slovního spojení „platební výměr“ v jednotném čísle, ale na druhou stranu neobsahuje ani žádné výslovné množstevní omezení pro žádost o zaslání. Také skutečnost, že lze žádat již před vydáním platebního výměru, nasvědčuje podle soudu tomu, že žadateli nic nebrání v použití generální žádosti, pokud z ní bude seznatelné, kterého daňového subjektu a kterých jeho daňových povinností se týká.

Soud na rozdíl od žalovaného nepovažuje žalobcovu žádost z 22.11.2012 za nekonkrétní, když je z ní jasné, koho a v jakém rozsahu se týká. Soud také nesdílí názor žalovaného o faktickém a právním vyloučení možnosti používat § 140 odst. 1 daňového řádu, když žádost jednotlivce nelze zobecňovat a vyvozovat, že o výjimku podle § 140 odst. 3 daňového řádu požádají všechny daňové subjekty v celé republice. Soud souhlasí s tím, že daňový subjekt má i jiné možnosti, jak být informován (nahlížení do spisu, ať již přímo na úřadě, či dálkovou formou), to však nic nemění na tom, že ust. § 140 odst. 3 daňového řádu

zároveň a kromě těchto možností zakotvuje dále možnost žádat o zaslání stejnopisů rozhodnutí.

Pokud tedy žalovaný nevyhověl žalobcově žádosti ze dne 22.11.2012 a nezaslal mu stejnopis platebního výměru na DPH za 4. čtvrtletí roku 2012, zkrátil žalobce na jeho právu, a to nezákonně, v rozporu s § 140 odst. 3 daňového řádu. Přímé zasažení žalobcových práv tímto zásahem je možno spatřovat v žalobcově přetrvávající nejistotě ohledně jeho daňové povinnosti za uvedené zdaňovací období, v důsledku údajné chyby v jednom z více žalobcových podání, která se týkala přiznání k DPH za 4. čtvrtletí roku 2012.

Soud tedy v souladu s § 82 a § 87 odst. 2 s.ř.s. určil, že provedený zásah byl nezákonný (výrok I.), a přikázal žalovanému, aby obnovil stav před zásahem, neboť ten stále trvá (výrok II.) a s ohledem na argumentaci žalovaného též hrozí jeho opakování (výrok III.).

V souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl soud o náhradě nákladů řízení procesně úspěšnému žalobci, když částka 2.000,- Kč představuje zaplacený soudní poplatek. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 18. prosince 2014

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu